

“Без фольклору немає України...”

«Десь колись, не за горами високими, не за морями глибокими, а в стольному граді Києві жили-були добрі люди. І задумали ті люди збудувати хатку. Але хатку не просту, а чарівну. Та хатка, як рукавичка, – місця у ній було усім вдосталь. Щоб любові вистачало кожному, щоб пісня лунала на весь світ, щоб слово мовилося не просте, а золоте, бо з уст дідів-прадідів почуте. Тільки-но на світ благословилося, стали до роботи. І приносили кожен по своїй спроможності, і зводили стіни міцні. І постановили вікна на схід сонця. І мала та хатка чотири кути. Що перший той кут – то кафедра, що другий той кут – Центр фольклору, а третій той кут – спеціальність, четвертий же кут – «Роксоланія». Міцний сволок її – Шевченків університет.

Хатка ж та – фольклористика. А стріха її – Україна-матінка.

Подивились-подивились добрії люди на оте творіння, дуже втішились та й відлетіли голубами у далекий вирій.

А хатка та росте вгору і вгору, підпираючи стріхою небо.

І ідуть подорожні, і приходять спрагли, і усякому в цій хатці раді. І приходять дітки до хатки в науку. А потім розходяться кожен своєю дорогою та по всіх світах несуть вісточку про чудесну хатку.

Ідуть дні за днями, місяці за місяцями, а хатка стоїть і донині. І стоятиме довіку, поки є на світі добротворці.

І настав день, аж з'їхались звідусюд до хатки гарнії люди».

Ось таким зачином 6 грудня розпочалися вечорниці у Центрі Української Культури та Мистецтв. На свято-феєрію, віднині додане до народного календаря, запросила багатолюдну родину з усіх куточків України кафедра фольклористики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Їй цьогоріч виповнюється 20 років.

За дверима розспівується «Роксоланія» – камертон святкового вечора, центральний хол повниться шанованими гостями, візерунками на вишиванках розквітає українська душа... Багатолюдне зібрання отримало нагоду вшанувати одвічні традиції свого народу, побути в концентровано-етнічному просторі рідної країни.

Ведучою мистецької програми «Жили-були...», присвяченої бурхливому та творчому розвитку кафедри-ювіляра, була Анджеліка Рудницька – провідний фахівець Центру фольклору та етнографії. Зіркова ведуча налаштувала всіх гостей на виключно святковий настрій.

Висловити вдячність і привітати з ювілеєм кафедру фольклористики на рівні державному завітали до мистецького дому радник Міністра культури і туризму України Вікторія Лісничка та голова благодійного фонду «Обдаровані діти – майбутнє України», радник Міністра з питань сім'ї, молоді та спорту України Влада Литовченко. “Культура України – це національна безпека нашої держави. Тому низько вклоняємося кафедрі фольклористики за її високу місію для українського народу”, – привітала зі святом кафедральний колектив Вікторія Лісничка. За вагомий внесок у виховання молодого покоління, за цілу плеяду небайдужих громадян України подякувала ювілярам також Влада Литовченко.

Нашого цвіту по всьому світу... Вихований студентками кафедри дитячий фольклорний колектив школи «Правиця», розіграв на імprovізованій сцені фесрію українського танцю, гри та співу.

Апофеозом мистецького початку вечора стали виступи пісенної душі університету, Народного ансамблю української музики «Роксоланія» та фольклорного гурту села Лука «Червона калина». Коли голоси трьох поколінь носіїв української культури злилися в один, що линув з глибин національної духовної скарбниці, в очах гостей з'явилася непохитна віра в українське майбутнє, в його добробут і перспективність.

Перехожі зупинялися, вони із цікавістю дивилися у вікна і, мабуть, комусь стало того вечора світліше і радісніше. Певно, вони теж відчули свою причетність до цього спільного свята українського народного духу. “Ця ідея піде в люди”, – впевнено відреагував на таку цікавість один із гостей.

Ювілярів привітали також проректори Шевченкового університету Петро Бех та Володимир Шевченко. А Світлана Долеско привітала ювілярів у своїй господі запашним короваєм.

Прийнявши побажання вельмишановних колег і гостей, слово взяла завідувач кафедри-ювіляра Олена Івановська:

«Вельмишановні пані та панове! Любі нашому серцю гості!

Маємо велику приємність вітати усіх Вас на нашій імпрезі «Жилибули» у стінах цього чудового нового дому – Центру Української Культури і Мистецтв, – люб'язно наданого його господинею, пані Світланою Долеско.

Ми сьогодні розпочинаємо низку наукових та мистецьких акцій, які заплановані в межах відзначення відкриття в Шевченковому університеті Центру фольклору та етнографії як першого щабля до створення спеціальності «Фольклористика», заснування нашої кафедри та утворення

фольклорного гурту «Роксоланія», який уже двічі потверджував право називатися «Народним».

Сьогоднішня акція задумувалася не лише як презентація творчих та наукових набутків спеціальності «Фольклористика», а й як спосіб вшанування світлої пам'яті її фундаторів: Лідії Дунаєвської, Олени Таланчук, Володимира Бойка, Леоніда Шурка. Ми знаємо, що їхні душі витають зараз поміж нами, сподіваємося, що вони звеселяються, думаємо, що незримо допомагають нам і тому все у нас має вийти якнайкраще.

Ця зала сповнена, шановні гості, чудовою енергетикою вашої присутності. Я бачу рідних людей, які приїхали-прийшли звідусіль. Ось наші дорогі львів'яни, які представляють шановану фольклористичну школу Франкового університету, Інституту народознавства, наші київські колеги з Інституту НАН України, це і колеги з кафедри музичної фольклористики Інституту культури, це гості з багатьох кафедр нашого університету, Міносвіти, це і музейники, політики, діячі культури, представницькі місії багатьох країн, у яких ми вже побували, у які мріємо потрапити, бо ж вивчати традиційну культури будь-якого народу, не пререїнявшись духом його творців, це – марнота.

Сьогоднішня зустріч з Вами – це і чудова нагода висловити усім Вам подяку, бо ж Ви і є тими добротворцями, на яких тримається національна освіта, культура, наука. Ваш інтелект, ваші полум'яні серця, ваша праця є тим підмурівком, який не дасть похилитися, піти в небуття українській культурі. Тому, користаючись нагодою, складаю Вам подяку і низько кланяюсь».

Символічним способом визнання і пошани «добротворців» за їхній вагомий внесок у справу збереження, вивчення та популяризацію української традиційної культури стали дипломи, обрамлення яким створили народний майстер Світлана Рак та студенти-фольклористи.

Дипломами кафедра фольклористики та Центру фольклору та етнографії у різних галузях культури та суспільно-політичного життя (всього 12 номінацій) відзначили Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського на чолі з Ганною Скрипник, декана філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка Ярослава Гарасима, професора Волинського національного університету імені Лесі Українки Віктора Давидюка, директора Інституту філології професора Григорія Семенюка, професора Інституту філології Михайла Наєнка, Бориспільський ліцей «Дизайн-освіта» ім. П. Чубинського,

мера м. Борисполя Анатолія Федорчука, Голову постійної комісії Київської міської ради з питань культури та туризму Олександра Бригинця, режисера, Заслуженого діяча мистецтв України, Народного артиста України Василя Вовкуна, фольклорне дійство «Жорна», музично-пластичний театр «Селіна», художника Костя Лавро, фольклорний гурт «Червона калина», гурт «Даха-Браха», заслуженого майстра народної творчості України Зою Сташук, народну майстриню Олену Орехову, народного маляра Михайла Онацька, дитячу фольклорну школу «Правиця», «Мамаєву Слободу» і її директора Костянтина Олійника, Національний центр народної культури «Музей Івана Гончара», Центр Української Культури та Мистецтв, телепроект Першого національного каналу «Майстер-клас з Наталкою Фіцич», японську громадську організацію «Осака в світі», директора Центру фольклористичних досліджень Туреччини Ірфана Юнвера Настаттиноглу та ін. Усі нагороджені подякували колективу кафедри фольклористики й подарували ювілярам чимало цінних подарунків.

Творчий дім був прикрашений вишиваним живописом Анжеліки Рудницької та «мальованим наївом» добродія Михайла Онацька. На другому та третьому поверхах Центру розпочалися справжні вечорниці – інтерактивне дійство, в якому взяли участь усі гості. Ансамбль «Роксоланія», музичне тріо з Національної філармонії, гурт «Даха-Браха», учасники фольклорного дійства «Жорна» задавали святковий тон українськими народними танцями, піснями, іграми. Гостей частували пряниками та цукерками із сюрпризами-побажаннями. Для шанувальників українських народних ремесел на третьому поверсі проводилися майстер-класи з ляльки-мотанки, витинанки, соломо плетіння та ін.

Цьогорічний ювілей кафедри фольклористики став не лише святом двадцятирічного існування “головної кафедри університету Тараса Шевченка” (слова випускниці Лариси Гуманенко), а й важливою подією для всієї національно свідомої громади, яка живе з Україною в серці. А “без фольклору”, як сказав Олександр Бригинець, “нема України...”.

Прес-центр Інституту філології,
Кафедра фольклористики